
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۱۴

پو

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۲۱۴، «بواب» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «بواب» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «بواب» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۲۱۴
ریشه	بواب
تعداد تکرار	۲۷
تعداد مشتقات	۱۴
تعداد ریشه مرتبط	۱۴۲

فهرست مشتقات

۱۳. بَابٍ (۲)	۱۰. الْبَابِ (۱)	۷. الْأَبْوَابَ (۱)	۴. أَبْوَابٌ (۱)	۱. أَبْوَابًا (۲)
	۱۱. بَابًا (۲)	۸. الْأَبْوَابُ (۱)	۵. أَبْوَابُهَا (۲)	۲. أَبْوَابٍ (۲)
۱۴. بَابٍ (۱)	۱۲. بَابٌ (۱)	۹. الْبَابَ (۵)	۶. أَبْوَابِهَا (۱)	۳. أَبْوَابَ (۵)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۱۶. لَفُو (۲)	۸۸. عَذِب (۵)	۵۹. زَمِر (۲)	۳۰. جَزَى (۳)	۱. اَبُو (۱)
۱۱۷. لَقِيَ (۱)	۸۹. عَرَج (۱)	۶۰. زَوْج (۱)	۳۱. جَمَل (۱)	۲. اَتَى (۴)
۱۱۸. لَمَس (۱)	۹۰. عَوِذ (۱)	۶۱. زَيْد (۲)	۳۲. جَنَن (۴)	۳. اِخَذ (۲)
۱۱۹. لَيْس (۱)	۹۱. غَفِر (۲)	۶۲. سَبَت (۱)	۳۳. جَهَنم (۴)	۴. اَكَلَ (۲)
۱۲۰. لَثَكَ (۱)	۹۲. غَلَب (۱)	۶۳. سَبِع (۲)	۳۴. جِئَ (۲)	۵. اَلَكَ (۱)
۱۲۱. مَلِك (۱)	۹۳. غَلِظ (۱)	۶۴. سَبَق (۲)	۳۵. حَتَى (۵)	۶. اَلَّه (۸)
۱۲۲. مَوَه (۱)	۹۴. غَلِق (۱)	۶۵. سَجَد (۳)	۳۶. حَجِج (۱)	۷. اَلَم (۲)
۱۲۳. نَذِر (۱)	۹۵. غَنَى (۲)	۶۶. سَجَن (۲)	۳۷. حَسَن (۳)	۸. اَلِه (۸)
۱۲۴. نَسَى (۱)	۹۶. فَتَح (۹)	۶۷. سَرَر (۱)	۳۸. حَطَط (۲)	۹. اَمِن (۲)
۱۲۵. نَظَرَ (۱)	۹۷. فَرِح (۱)	۶۸. سَكَن (۱)	۳۹. حَقَّق (۱)	۱۰. اَنَس (۱)
۱۲۶. نَعَم (۱)	۹۸. فَرِق (۲)	۶۹. سَلِم (۱)	۴۰. حَكَم (۲)	۱۱. اَنَن (۴)
۱۲۷. نَفَس (۱)	۹۹. فَلَاح (۲)	۷۰. سَمَم (۱)	۴۱. حَيْث (۲)	۱۲. اَهْل (۲)
۱۲۸. نَفَق (۲)	۱۰۰. فَوْق (۱)	۷۱. سَمُو (۴)	۴۲. خَزَن (۲)	۱۳. اَوَى (۲)
۱۲۹. نَوْر (۲)	۱۰۱. قَبَس (۱)	۷۲. سَوَه (۲)	۴۳. خَطَّء (۲)	۱۴. اَتَى (۲)
۱۳۰. هَلَل (۱)	۱۰۲. قَبَل (۱)	۷۳. سَوَد (۲)	۴۴. خَلَد (۴)	۱۵. اَبَى (۲)
۱۳۱. هَمَر (۱)	۱۰۳. قَدَد (۲)	۷۴. سَوْر (۱)	۴۵. خَوْف (۱)	۱۶. بَرَر (۲)
۱۳۲. هَيْت (۱)	۱۰۴. قَرَى (۲)	۷۵. سَوَّق (۲)	۴۶. خَيْط (۱)	۱۷. بَطَن (۱)
۱۳۳. وَثِق (۲)	۱۰۵. قَسَم (۲)	۷۶. سَثَل (۱)	۴۷. دَبِر (۲)	۱۸. بَغَت (۱)
۱۳۴. وَحَد (۲)	۱۰۶. قَمَص (۲)	۷۷. شَدَد (۱)	۴۸. دَخَلَ (۱۷)	۱۹. بَلَس (۲)
۱۳۵. وَرَى (۱)	۱۰۷. قَوْل (۲۰)	۷۸. شَىء (۵)	۴۹. ذَرَرَ (۱)	۲۰. بَلَى (۱)
۱۳۶. وَقَت (۱)	۱۰۸. كَبِر (۴)	۷۹. صَلَح (۱)	۵۰. ذَكَر (۱)	۲۱. بَنُو (۲)
۱۳۷. وَقَى (۳)	۱۰۹. كَذَب (۱)	۸۰. ضَرَب (۱)	۵۱. رَبَب (۳)	۲۲. يَوَّب (۶)
۱۳۸. وَكَّء (۱)	۱۱۰. كَفَرَ (۲)	۸۱. طَوَّر (۱)	۵۲. رَجَعَ (۱)	۲۳. يَبِيت (۴)
۱۳۹. وَكَل (۷)	۱۱۱. كَلَلَ (۴)	۸۲. طَيَّب (۱)	۵۳. رَجَلَ (۱)	۲۴. يَبُئِس (۳)
۱۴۰. وَلِج (۱)	۱۱۲. كَلَم (۱)	۸۳. ظَلَلَ (۱)	۵۴. رَحِم (۱)	۲۵. يَبِين (۱)
۱۴۱. وَلَه (۸)	۱۱۳. كَوَّن (۲)	۸۴. ظَلَم (۱)	۵۵. رَسَلَ (۱)	۲۶. تَلَو (۱)
۱۴۲. يَوْم (۲)	۱۱۴. لَدَى (۲)	۸۵. ظَهَرَ (۲)	۵۶. رَغَدَ (۱)	۲۷. ثَوَى (۴)
	۱۱۵. لَعَلَ (۱)	۸۶. عَدَن (۲)	۵۷. رَفَعَ (۱)	۲۸. جَرَم (۱)
		۸۷. عَدُو (۱)	۵۸. رَوَدَ (۳)	۲۹. جَزَّء (۲)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۵۸} وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَمَلَأُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَ ادْخُلُوا **الْبَاب** سَجْدًا وَ قُولُوا حِطَّةً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَ سَزِيدِ الْمُحْسِنِينَ
۲. {البقرة - ۱۸۹} يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَ الْحَجِّ وَ لَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ **أَبْوَابِهَا** وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۳. {النساء - ۱۵} وَ رَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ وَ قُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا **الْبَاب** سَجْدًا وَ قُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَ أَخَذْنَا مِنْهُمُ مِيثَاقًا غَلِيظًا
۴. {المائدة - ۲۳} قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ **الْبَاب** فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانْكُصُوا عَلَیْهِمْ وَ عَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
۵. {الأنعام - ۴۴} فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ **أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ** حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ
۶. {الأعراف - ۴۰} إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ **أَبْوَابُ السَّمَاءِ** وَ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ
۷. {الأعراف - ۱۶} وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَ كُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَ قُولُوا حِطَّةً وَ ادْخُلُوا **الْبَاب** سَجْدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ وَ سَزِيدِ الْمُحْسِنِينَ
۸. {يوسف - ۲۳} وَ رَاوَدَتْهُ الْآيَةُ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَ غَلَّقَتِ **الْأَبْوَابَ** وَ قَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
۹. {يوسف - ۲۵} وَ اسْتَبَقَا **الْبَابَ** وَ قَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَ أَلْقَيْتَا سَيْدَهَا لَدَى **الْبَابِ** قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
۱۰. {يوسف - ۲۵} وَ اسْتَبَقَا **الْبَابَ** وَ قَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَ أَلْقَيْتَا سَيْدَهَا لَدَى **الْبَابِ** قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
۱۱. {يوسف - ۶۷} وَ قَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ **بَابٍ** وَاحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ **أَبْوَابٍ** مُتَفَرِّقَةٍ وَ مَا أُعْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ عَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
۱۲. {يوسف - ۶۷} وَ قَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ **بَابٍ** وَاحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ **أَبْوَابٍ** مُتَفَرِّقَةٍ وَ مَا أُعْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ عَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
۱۳. {الرعد - ۲۳} جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَ مَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَ أَزْوَاجِهِمْ وَ ذُرِّيَّتِهِمْ وَ الْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ **كُلِّ بَابٍ**
۱۴. {الحجر - ۱۴} وَ لَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ **بَابًا** مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ
۱۵. {الحجر - ۴۴} لَهَا سَبْعَةُ **أَبْوَابٍ** لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ
۱۶. {الحجر - ۴۴} لَهَا سَبْعَةُ **أَبْوَابٍ** لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ
۱۷. {النحل - ۲۹} فَادْخُلُوا **أَبْوَابَ** جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَيْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ
۱۸. {المؤمنون - ۷۷} حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ **بَابًا** دَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ
۱۹. {ص - ۵۰} جَنَّاتٍ عَدْنٍ مُمْتَحَةٌ لَهُمْ **الْأَبْوَابُ**
۲۰. {الزمر - ۷۱} وَ سِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا فَتِيحَتْ **أَبْوَابُهَا** وَ قَالَ لَهُمْ خَرْنَهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَ يُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَى وَ لَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ
۲۱. {الزمر - ۷۲} قِيلَ ادْخُلُوا **أَبْوَابَ** جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَيْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ
۲۲. {الزمر - ۷۳} وَ سِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَ فُتِحَتْ **أَبْوَابُهَا** وَ قَالَ لَهُمْ خَرْنَهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طَبِّئْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ

۲۳. { غافر - ۷۶ } ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبئسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ
۲۴. { الزخرف - ۳۴ } وَلِيُبَيِّنَ لَهُمُ أَبْوَابَ سُورٍ عَلَيَّهَا يَتَّكِبُونَ
۲۵. { القمر - ۱۱ } فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ
۲۶. { الحديد - ۱۳ } يَوْمَ يَقُولُ الْمُنافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ
۲۷. { النبأ - ۱۹ } وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا